

Opgave 2

Uitblazen in Japan

uit een krant, februari 2012:

De Japanse economie kampt al jarenlang met recessie en deflatie. Ondanks de deflatie is het tekort op de lopende rekening van de betalingsbalans eind januari 2012 opgelopen tot 1.475 miljard Japanse yen. Dit oplopende tekort is ontstaan doordat de exportwaarde in de maand januari met 9,3% daalde tot 4.510 miljard yen, terwijl de importwaarde in die maand met 10% groeide. Met name de economische crisis in de Verenigde Staten van Amerika (VS) en de dure yen hebben dit tekort veroorzaakt.

- 2p **5** Bereken de importwaarde van Japan begin januari 2012.
- 2p **6** Leg uit dat zowel de economische crisis in de VS als een dure yen kan leiden tot een tekort op de lopende rekening van de Japanse betalingsbalans.

Sinds de jaren negentig kende Japan een periode van zichzelf versterkende deflatie. Als oorzaken van deflatie valt te denken aan:

- technologische ontwikkelingen
Door procesinnovatie is het aanbod van bijvoorbeeld mobieltjes enorm gegroeid.
- kredietschaarste
Begin jaren negentig verhoogde de Japanse centrale bank de rente. Hierdoor daalde de omvang van de geldhoeveelheid.

- 2p **7** Leg met behulp van de verkeersvergelijking van Fisher uit onder welke twee voorwaarden een daling van de geldhoeveelheid leidt tot deflatie.
- 2p **8** Leg uit hoe deflatie kan leiden tot verdere deflatie.

uit een krant, januari 2013:

Om de recessie, de dure yen en uiteindelijk de deflatie aan te pakken, heeft de nieuwe premier van Japan een omvangrijk stimuleringspakket aangekondigd: er worden met nieuw bijgedrukt geld Amerikaanse dollars aangekocht en de overheidsuitgaven worden met 10,3 biljoen yen verhoogd. Dat laatste is volgens de Japanse premier effectiever dan het verlagen van de tarieven van de inkomstenbelasting.

- 2p **9** Leg uit dat het verhogen van de overheidsuitgaven een effectievere manier is om deflatie te bestrijden dan het verlagen van de tarieven van de inkomstenbelasting.

Gebruik bron 1.

- 2p **10** Maak van het schema in bron 1 een economisch juiste redenering.
Doe het als volgt:
- schrijf de letters a tot en met e op;
  - schrijf achter elke letter het juiste economische verschijnsel.

Kies uit:

- 1 Japanse export neemt toe
- 2 binnenlandse bestedingen Japan stijgen
- 3 wisselkoers yen ten opzichte van dollar daalt
- 4 import voor Japan wordt duurder
- 5 laagconjunctuur slaat om in hoogconjunctuur

Opgave 2

bron 1 gevolgen van de maatregelen van de Japanse overheid op de deflatie

